

Collegial = Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 8. Den 21 Februar 1801.

Trykt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlaggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.

Cancellieskriver og Assessorer i det danske Cancellie.

Lovegivelser.

Under 20 d. M. er, igjennem det danske Cancellie, udfærdiget et Rappels- og Pardons-Patent for dem af Land- og Sø-Etaten i Danmark og Norge, som befinde sig udenlands og komme tilbage inden dette Aars Udgang. Dets væsentlige Indhold er følgende: at, da Hs. Majestæt nu, til sin Orlogs-Flaades Besætning, behøver alle sine Søfolk, som ere i fremmed Stibsfart; saa kalder Allerhøiøstsamme, ved dette Patent, fornævnte sine Undersaatter tilbage, og befaler, at de danske og norske Sømand, som ere i udenrigs Tjeneste, uopholdeligen søge at komme hjem til Fædrelandet, hvor de strax mælde sig hos den vedkommende Enrollerings-Officer, paa det Sted, i Kongens Riger og Lande, hvor de ankom.

komme. Ligesom Hs. Majestæt er forvisset om, at enhver Hæd og ærefjær Mand af Allerhøistfammes Søfolk ikke vil mangle at adlyde denne Indkaldelse; saa er flærer Hs. Majestæt og, at de, som enten maatte være undvegne fra den kongelige Tjeneste, eller, uden Tilladelse og Pas, have taget Hyre paa fremmede Skibe, skulle (naar de, inden dette Aars Udgang, indfinde og anmelde sig) worde fritagne for den Straf, som de, ved saadan deres Forseelse, have fortjent, og derhos nyde godt af alle de Privilegier, Friheder og Rettigheder, som, i Folge Sø-Enroullerings Forordningen, tilkommer Kongens Søfolk; derimod skulle de, der ikke inden foranførte Tidsrum efterkomme denne Indbydelse, ansees som troløse og uværdige til Hs. Majestæts Naade. Paa lige Naade og under samme Vilkaar indkaldes og benaades alle de af den kongelige Land-Krigsmagt, som ere rømte fra Kongens Tjeneste, naar de frivilligen komme tilbage, og da strax melde sig ved de Regimenter eller Korps, hvorfra de ere undvegne. Dog skal den Benaadning for Straf, som tilfiges samtlige Paagjældende af Kongens Land- og Sø-Folk, ikkun gjælde for saavidt deres Forbrydelse, som Rønningsmand, angaaer; saa at de, der have begaaet andre Misgjerninger, ikke gjøres deelagtige deri. I øvrigt vil Hs. Majestæt, at dette Patent skal kundgjøres fra Prædikestolene, og opslaaes paa alle Grændse- og Færgesteder i begge Riger.

Under 18 d. M. er, igjennem Finants Kollegium, udfærdiget en Plakat, angaaende Oprettelsen af bestandige transportable Stats-Fonds. Dens væsentlige Indhold er følgende: At, ligesom Hs. Majestæt ved den 1 Aaret 1799 indtrufne almindelige Standsning og Forvirring i Europas Handel og Børs-Kredit, fandt sig bevæget, til den indenlandske Kredits Opretholdelse, ved Plakat af 13 Nov. s. A., at oprette en Deposito-Kasse, af hvilken, imod tilstrækkelige Panters Nedlæggelse, er givet Laan i Kourant-Bankoscedler, ved hvilken Foranstaltning det tilsigtede Piemed ogsaa er blevet opnaaet: saa har Allerhöfstsamme end videre været betænkt paa de Midler, hvorved disse Sedlers Omløb og Inddragelse, efter deres Værd i Sølv, kunde fremmes og lettes. I dette Piemed har Hs. Majestæt besluttet, at der skal fundes en Kapital af 2,400,000 Rdlr. Species, eller 3 Millioner Rigsdaler Kourant, for en lige Sum af de fra Deposito-Kassen udgivne Kourant-Bankoscedler, og at af denne Kapital skal anvises en aarlig Rente af 4 Procent i Species-Myndt, udpræget til $9\frac{1}{2}$ Rdlr. Marken fiin, hvilken Rente af Statens Indkomster skal udbetales, og ansees for i disse at være hypothequeret paa samme Maade, som den Deel af den udenlandske Statsgjæld, der, langt over hiin Sums Beløb, siden Aaret 1796 er bleven afbetalt i Holland, Brabant, Sveiz og Genua.

Disse saaledes af Hs. Majestæt oprettede bestandige

dige transportable Stats-Fonds til et Beløb af 2,400,000 Rdlr. Species, eller 3,000,000 Rd. Kourant, skulde overgives Deposito-Kassen, for, ved deres Afhændelse imod 125 Rdlr. Kourant for 100 Rdlr. Species, efterhaanden, ligesom Omstændigheberne til-lade det, og paa den Maade, som nærmere skal vorde bekjendtgjort, at indbrage en lige Sum af de ved be-mældte Kasse i Omløb satte Kourant-Bankofedler.

Hs. Majestæt befaler derfor saaledes som følger:

- 1) Til Forrentelsen af disse bestandige transportable Stats-Fonds, skal af Kongens Rigers og Landes re-deste Indkomster bestemmes, og paa samme anvises en aarlig Sum af 96,000 Rdlr. Species.
- 2) Den ved Indskud til disse Fonds kontraherte Gjæld kan ikke af Hs. Majestæt eller Efterkommere i Re-gjeringen, ei heller fra Kreditorernes Side, som en-ten ved Indskud eller Overdragelse ere blevne Deelta-gere i samme, opsiges, men kun ved Overdragelse til den Priis, Bedkommende indbyrdes blive enige om, gaae fra Eier til Eier. Imidlertid skal Administra-tionen for den synkende Fond være autoriseret til, at anvende en Deel af de til Stats-Gjeldens Formind-skelse bestemte Summer, til Indkjøb af bemældte Stats-Fonds, for ogsaa paa denne Maade at virke til Stats-Gjeldens Afbetaling.
- 3) Til Eiendommens Betryggelse for Deeltagerne i disse Fonds, indrettes Transport-Bøger, som af Finants-

Kollegio ere autoriserede og føres af dertil i Ed tagne Bogholdere, samt kontrolleres ved en dertil beskiftet Betjent; hvilke Bøger desuden gives saadan Indretning, at de kontrollere hinanden indbyrdes, og at den fornødne Sikkerhed forenes med den muligste Letthed i Transporten og Omsætningen af bemældte Fonds.

- 4) I disse Bøger anføres hver Deeltager med hans fulde Navn for den Sum, han i disse Fonds bliver Eier af, under det Datum, saadant skeer, og denne Anførelse i Bøgerne tjener til Bevis og Hjemmel for hans Andeel i bemældte Stats-Fonds, og hans Eiendoms-Ret til den Sum, han er antegnet for. Desuden gives hver Eier ved hans første Antegnelse i Bøgerne et vist Mærke, nemlig Navnet af et eller andet Sted, som gjælder for ham alene og stedse bliver uforandret, saalænge han eier nogen Deel i disse Fonds. Denne kan, efter enhvers Forgodtbefindende, deles i flere Summer, dog ikke under 10 Rdlr. Species, i hvilket Tilfælde, ligesom naar een ved Overdragelse fra andre bliver Eier af flere forskjellige Summer, der gives ham en særskildt Konto under et særskildt Nummer for hver Sum, dog under samme Mærke.
- (Slutningen følger.)
-

Under 13 d. M. er, igjennem det tyffe Cancellie, udfærdiget et Patent for Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Hertsabet Pinneberg, Grevskabet Rantzau og

Sta-

Staden Altona, af følgende Indhold: at de nærværende Tidsomstændigheder gjøre det nødvendigt, at Hs. Majestæt har maattet meddele Hs. Durchlauchtighed Prinds Carl af Hessen, som Stadtholder i Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen 2c., i Henseende til de i dette Oieblik fornødne Defensions- og Sikkerheds-Foranstaltninger, en for alle Steder og Distrikter i fornævnte Hertugdømmer og Landstaber i lige Grad gjældende Fuldmagt. Hs. Majestæt befaler derfor alle Overdikasterier, Overembedsmænd, Prælater og Ridderskabet, samt alle Øvrigheder, Embedsmænd og Undersaatter paa bemældte Steder, at vise de i denne Henseende fra Stadtholderen udsaaende Anordninger den samme Lydighed som Hs. Majestæts egne Befalinger.

Under 18 d. M. er, igjennem det kongel. Finantskollegium, udsærdiget et Patent af følgende væsentlige Indhold: at, da de Aarsager, som bevagede Hs. Majestæt til at indskrænke Antagelsen af de fra den dansk-norske Species-Bank udstedede Sedler i Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Hertsøbet Pinneberg, Grevskabet Ranzau og Staden Altona, nu ere ophørte, da bemældte Bank kun ombytter sine Sedler med rede Species-Mynt; saa ophæves denne Indskrænkelse saaledes, at de af den dansk-norske Species-Bank udstedede Sedler af alle Slags, fra dette Patents Publikations-Datum, uden Forskjel maae gaae ind og ud ved de kongelige Kasser

ser

fer paa fornævnte Steder. Og i Forbindelse hermed indkaldes alle endnu ei indløste Forordninger, hvilke ere af Finantskollegiet udstedede for de, ifølge Patentet af 1 Nov. 1799, i dansk-norske Species Banksedler leverede Summer, til Indfrielse i Kieler Omflags-Termin i næste Aar 1802, til hvilken Tid de Summer, hvorpaa de lyde, med det sidste Aars Renter, mod Forordningernes Tilbagelevering, skulle vorde udbetalte i schlesvig-holsteenskt Mynt, eller derimod andre, paa 4 Proc. aarlige Renter og et Aars Opsigelse lydende Obligationer, ligeledes i schlesvig-holsteenskt Kourant at betale, meddeles, dersom Saadant inden næste 30 April af Eieren maatte forlanges.

Under 18 d. M. er, igjennem Finants-Kollegium, udfærdiget et Patent, hvorved befales: at de nye 2 Skillings Stykker *) skal i Hertugdømmene Schlesvig og Holsteen, Herstabet Pinneberg, Grevskabet Ranzau og Staden Altona gjælde og antages lige med de i Folge Forordningen af 29 Febr. 1788 myntede schlesvig-holsteenske 2 Skillings Stykker, efter den i nysnævnte Forordnings 4 § indeholdte Bestemmelse.

Blandede Efterretninger.

(Fortsættelse af Efterretningen om Egnen ved Frederiksværk.)

Efter Foranførte vil da 6 Skoler koste at opbygge
hen-

*) See Collegial-Tidenden for d. A. S. 87.

sørge for det ene Køn, det andet ikke, som hidindtil, derover forsømmes, men drages Omsorg for, at der ved gode Læremødre gives Anviisning til de for Qvindelønsnet nyttige Huussysler og andet Arbeid. Man formoder at hertil haves Hensyn, da, ved den for denne Egn særskilt indrettede Forsørgelses-Anstalt og Omsorg for de Fattige, ikke alene disses Understøttelse haves for Pæne, men endnu mere at forebygge Trang og med Tiden Fattigdom selv. Dette vil bedst kunne Kjønnnes af følgende Udtog af Planen dertil. I Begyndelsen deraf hedder det: det er saare vigtigt, ei at udsætte den Uformuende for Trang, som af forskjellige Aarsager ei kan erhverve det, som behøves til Livets Ophold; men ligesaa vigtigt, ja end vigtigere er det, at kunne forebygge samme. Dette synes at være angivet som Hoved-Grundsætning, hvorefter det Hele skal bedømmes. Forsørgelses-Anstalten er vel med Fattigvæsenet henlagt under een Bestyrelse, men dog en særskildt Indretning. Embedsmænd og Haandværkere kunne, hver efter sin Stilling, have deres Udkomme for sig og Familie; men, naar een eller anden af dem ved Døden asgaaer, kan Enken og Børnene, som oftest, ikke vedblive den Næringsdrift, deres Mand og Fader har haft, hvorved de meget letteligen kan nedstyrtet fra Velstand til Armod, og uden egen Brøde trænge til at søge Understøttelse. Afdøde General-Major Classen har, til de Fattiges Understøttelse til evig Tid, givet aarligt

400 Rd.

der.

	Transport	400 Rb.
deraf ere de Fattige paa Godset blevne til-		
lagte	141 $\frac{2}{3}$ Rb	
og fornævnte Indretning	258 $\frac{1}{3}$ Rb	
Stedets nuværende Eier, Hs. H. D.		
Prinds Carl til Hessen, har ligeledes aar-		
lig ffjenket hertil		400 Rb.
og deraf tilstaaet Fattigvæsenet	201 $\frac{2}{3}$ Rb	
samt bevilget denne Indretning	198 $\frac{1}{3}$ Rb	
End videre til en Forøgelsesfond, eengang		
for alle, 500 Rdlr., og endelig det Bidrag,		
Arbejderne hidtil have afgivet, og som for-		
hen er blevet beregnet Hoved-Kassen til Ind-		
tægt	93 $\frac{1}{3}$ Rb	
hvorefter da den aarlige Indtægt beløber til		550 Rb.
deraf skal aarligt den vorende Fond tillægges		100 Rb.
	igjen	450 Rb.
End videre anvendes til Understøttelse for		
Huusarme og til Almisse, den ene Tredie-		
deel med		150 Rb.
De øvrige		300 Rb.
skal nyttes til at komme Bedkommende til Hjælp med at		
gjøre Indskud i Enkekassen, og derved sørges for en		
Mands efterladte Enke, saaledes at hun kan opnaae $\frac{1}{3}$		
Deel af Mandens hafte Indkomster. Embedsmændene		
paa		

paa Stedet, hvortil Lægen og Lærerne naturligvis ogsaa henhøre, saavel som Præsterne i de fire Sogne, samt Krudt-, Støbe- og Boermesteren, ere de første, som ere givne Adgang dertil, og, naar Fonden er tilstrækkelig, kan ogsaa Mesterne derudi blive deeltagende, og ved Indskud forsikre deres Hustruer, som Enker, aarligt 40 Rdlr. Men, paa det denne Indretning ikke skal tjene til Misbrug, er det paalagt de nu i Embed staaende eller herefter tiltrædende, ved indgaaende Giftermaale, at forsikre deres tilkommende Hustruer en Enkepension af 40 Rdlr., ved at betale Indskuddet kontant, men ingenlunde med Obligation. Denne Hjælp til Pensionsforsikkring skal dog kun for saavidt finde Sted, at den for de Fattige bestemte Summe til deres Understøttelse bliver tilstrækkelig. Vediggang iblandt disse maa ikke sødes, og, kun for saavidt een ikke ved Arbeid kan sørge for sig og sine, kan han have Adgang til Understøttelse.

(Fortsættelsen følger.)

Ved en kongelig Befaling, af 24 Januar f. A., er Doktor og Professor Theologiæ Moldenhauer overdraget det i Kjøbenhavn oprettede pædagogiske Seminaries Direktion, tilligemed den philologiske Underviisning, samt speciel Inspektionen over Seminaristerne af Religions- og Anthrophologi Klassen, dog ikkun paa et Aar, saaledes at han skulde være berettiget til, efter Aarets Udløb og aflagt Regnskab over Seminariets Tilstand, igjen

igjen at fratræde samtlige disse Forretninger. Da Hs. Majestæt nu har ladet sig udsørligen foredrage en af Kommissionen, angaaende Universitetet og de lærde Skoler, fremlagt Forestilling, og deraf med allernaadigst Velbehag erfaret dette Seminaries heldige Fremgang, saavel som bemærkede Professor Møldenhauers Beredvillighed til, efter Kommissionens derom yttrede Ønske, at vedblive dets Direktion, imod at erholde Letteelse i nogle af hans Embeds-Forretninger, saa er Professorens, under Gaars Dato, tillagt Befaling, end videre at paatage sig for Fremtiden Direktionen over Seminariet og Inspektionen over Religions- og Anthropologi-Klassen i samme, hvorimod Magister og Lektor Thorlacius skal, under Professor Møldenhauers specielle Opsyn og efter hans nærmere Anvisning, paatage sig den philologiske Underviisning, Bestyrelsen af Interpretations-Øvelserne og Gjennemsynet, samt Bedømmelsen af Alumnernes latinske Afhandlinger. Og har Hs. Majestæt entlediget den angaaende Universitetet og de lærde Skoler nedsatte Kommission fra det hidtil med allernaadigst Bifald førte Over-Opsyn over Seminariet, hvilket Over-Opsyn skal for Fremtiden være forbundet med Universitets Patronat.

Under 10 d. M. er det tilladt Bonaventura Røfs af Kjøbenhavn, at have Oplag sammesteds af alt hvad der kan henregnes til Huses Ameublement og Indbo, saavel til Salg som til Vortleielse; dog under det Vilkaar,

kaar, at han lader forfærdige og besørge indkjøbt her i Landet alt hvad som til fornævnte Oplag maatte henhøre.

Den 6 Oct. f. A. er Architecten Carl Friderik Stanley, junior, af Konsternes-Akademi i Kjøbenhavn, tilkjendt Stipendium at rejse Udenlands i 6 Aar, for videre at perfektionere sig i Bygningskonsten.

I Anledning af en indkommen Forespørgsel fra en Sognepræst, angaaende Tidens Bestemmelse, i Henseende til Afgivelsen af de, Præsterne, ved Forordningen af 19 Januar d. A., befalede aarlige Af- og Tilgangs-Lister over Landeværnsmandene, har Cancelliet, under 17 d. M., tilskrevet Biskoppen over Sjællands Stift, at bemældte Af- og Tilgangs-Lister bør gives ved hvert Aars Udgang.

Ved Kirkevisitatorernes, Præsternes og Fattigforstandernes Bestræbelser i Hadersleben-Provstie er, til Understøttelse for dets Fattige, ved velsindede Indvaaneres Gavnildhed, blevet sammenbragt omtrent 933 Tønder Brødforn, for deraf at overlade de Fattige, i smaae Quantiteter og til muligt ringe Priser, det til deres Fornødenheder Nødvendige, isald Kornet enten skulde stige til alt for høie Priser, eller der vel endog skulde blive Mangel derpaa. Esterat herom har været gjort

gjort Beretning til Hs. Majestæt, har det behaget Allerhøiſtsamme at tilkjendegive ſornævnte Kirkeviſitatorer ſit Velbehag for deres heri viſte Midkjerhed, og at bevidne Præſterne, Fattigforſtanderne og de øvrige godgjørende Indvaanere ſin allerhøieſte Tilfredſhed med deres rosværdige Forhold.

Pledige Embeder.

Under det danſke Cancellie: Hobroe og Schielſerup Sognekald i Aarhuus Stift, 300 Rdlr.; Kolding Hospitals Præſte-Embed, 279 Rdlr.; Deiberg og Hanning Sognekald i Ribe Stift, 160 Rdlr.; Diſtrikts-Chirurgikatet i Randers og tilliggende Diſtrikt.

Befordringer og Afgang.

Under det danſke Cancellie: Den 20 Februar er Juſtitsraad H. H. Scheel beſtattet til Byfoged og Byſkriver i Frederikſtaad; Byfoged og Byſkriver i Sorø, ſamt Birkedommer og Skriver ved Sorø Birk, J. N. Klagenberg, til Borgemeſter, Byfoged, Raadmand, ſamt By- og Raadſtueſkriver i Korsør; Byfoged og Byſkriver i Præſtø, M. Møller, til Byfoged og Byſkriver i Sorø, ſamt Birkedommer og Skriver ved Sorø Birk; Præſten i Neukirken, E. M. Hudtwalker, til Sognepræſt ved Garniſonens tyſke Menighed i Kjøbenhavn; Sognepræſten for Skamſtrup og Frydendals Menigheder, J. N. Prahl, til Sognepræſt for Birkerød Menig-

nighed i Sjælland; den residerende Kapellan i Nyborg, A. L. Schønning, til Sognepræst for Skamstrup og Frydendals Menigheder i Sjælland; den residerende Kapellan ved Frue Kirke i Nalborg, Mag. N. U. Bach, til Sognepræst for Søllerød Menighed i Sjælland; Skibspræst H. E. Jørgensen til Sognepræst for Ringgive, Gadberg og Lindballe Menigheder i Ribe Stift; Personel-Kapellan for Sillejords Præstegjæld i Christiansands Stift, E. Haaber, til Sognepræst for Vaagøens Menighed paa Færøe; Kand. Theol. J. Bangtonfirmeret til Sognepræst for Krarup Menighed i Fyen; Kand. Theol. O. Brasen ligeledes til Sognepræst for Karrebæks Menighed i Sjælland; Kand. Theol. N. Olsvarius ligeledes til Personel-Kapellan for Steenstrup og Lunde Menigheder i Fyen; Magister B. Thorlacius beskikket til Lektor i de gamle Sprog ved det pædagogiske Seminarium i Kjøbenhavn.

Under Generalitetet: Den 13 Februar. Ved det nordensjældske Infanteri-Regiment er Premier-Lieutenant à la suite, Kapitain v. Lund, beskikket til virkelig Prem. Lieutenant; Fændrik v. Glad til virkelig Sec. Lieutenant, og Fændrik a la suite v. Mars til virkelig Fændrik, samtlige ved Regimentets geveorbne Kompagnier, og Korporal A. E. v. Riis udnævnt til Fændrik a la suite ved bemældte Regiment. Ved det 1ste trondhjemske Infanteri-Regiment er Kapitain v. Lehne beskikket

fet

fet til Major og national Bataljons-Kommandør; karakteriseret Kapitain v. Zülow til Kompagni Chef; Sec. Lieutenant v. Rosenwinke til Prem. Lieutenant, og Fændrik v. Holtermann til Sec. Lieutenant, begge ved de Nationale, samt Fændrik à la suite v. Hiorth til virkelig Fændrik. Ved det 2det trondhjemske Infanteri-Regiment er Korporal M. H. v. Sodemann udnævnt til Fændrik à la suite. Ved det holsteenske Infanteri Regiment er Kompagni-Chefen, Kapitain v. Randel, forundt Afsked med Majors Karakter af Infanteriet og Pension; Stabs-Kapitain v. Bløete og Prem. Lieutenant v. Neunaber resp. bevilget Afsked med Pension og Kapitains Karakter.

Under Rentekammeret: Den 18 Februar er Ernst v. Schimmelmänn udnævnt til Sagt- og Forstjunker; Landmaaler og Kand. Jur. J. Collin til Kopiist i Gyens og Jyllands Landvæsens Kontor, samt Kand. jur. H. P. Wederkinck til Kopiist i Sjællands Landvæsens-Kontor.

Under Admiralitetet: Den 6 Februar er Over-Kanoneer Andresen ved Fæstningen Frederiksværn tillagt Artilleri-Lieutenants Karakter, og i Følge deraf tilladt at bære Sø-Officers Mundering og Feldttegn.

Under den afrikanske Konsulat-Direktion: Den 13 Februar er Kapitain i Sø-Staten, C. C. Holck, udnævnt til Konsul i Tunis.